

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**De scholasticæ Theologiæ Vanitate, qua superioris
ætatis homines, doctrinam & religionem suam
tueba[n]tur, Liber, in locos communes digestus. Omnibus
ueræ ac solidæ pietatis studiosis in primis ...**

Sarcerius, Erasmus

Francoforti, 1541

VD16 S 1775

De Contritione, Attritione & compunctione.

urn:nbn:de:hbz:466:1-29838

DE POENITENTIA

Pœnitentia operatur ad peccati uenialis dimissionem, quo ad omnes partes suas.

Homo in primo instanti suæ pœnitentiæ, consequitur remissionem peccatorum.

Merces pœnitentiæ est ex opere operato plenaria peccatorum remissio.

Pœnitentia liberat ab omnibus defectibus culpæ, non autem pœnæ.

Remissio culpæ est effectus pœnitentiæ, principaliter ex ui clauium in ministris, secundario ex ui actus ipsius pœnitentis.

Peccatum mortale potest remitti sine sacramento pœnitentiæ.

Pœnitentia tollit totam culpã, sed non semper totum reatum, id est, debitũ totius pœnæ.

Pœnitentia non tollit omnes reliquias peccati actualis, id est, defectus cõsequentes, nisi pœnitentia iam perfecta sit, secundum omnes eius partes.

DE CONTRITIONE, AT

TRITIONE & COMPUNCTIONE.

Contritio que paratur per discessionem, collectionem & defestationem peccatorum, uera & salutaris est, etsi sine motu spiritus sancti incipiatur.

Confitens non tam propter uerbum, quàm propter contritionem absoluitur.

Sine sufficiente contritione nemo debet absolui.

1. p. 113.

20. b.

122 a.

118. b.

Con

DOCTRINA SCHOLAST.

cl. 7. m. 10. Contritio est dolor uoluntariè adsumptus pro peccatis, cum proposito cōfitendi & satis faciendi.

Attritio non sufficit ad remissionem peccatorum, ac contritio sufficit.

Verè theologica disputatio est, an peccata remittantur propter attritionem uel contritionem.

Attritio est informis & insufficientis contritio ad remissionem peccatorum.

Contritio est perfecta displicentia omnium peccatorum simul in minutissimas partes, que tum fit uerè, quando de omnibus peccatis, & secundum omnes circumstantias requisitas, pertingimus ad remissionem peccatorum.

Cōtritio secundum essentiam uersatur in corde, & secundum uirtutem externè in confitendo & satisfaciendo.

Distinguendum est inter contritionem primam, quæ debet esse dolor moderatus, & inter contritionem secundam, quæ debet esse maximus dolor, sed tamen non nimius.

Contritio etiam secundum gratiam requirit dolorem & meritum.

inf. 13. 6. Contritio pro singulis peccatis fieri debet, pro obliis uerò sufficit communis contritio.

Contritio quantacumq; parua ex opere operato, omnem culpam & poenam delet.

Externa operum disciplina, ualet loco contritionis, Con-

DE CONTRITIONE. 119

Contritio ratione charitatis delet culpam,
ratione doloris delet poenam.

Contritio non est necessaria confessis?

Contritioni innitendū est, ut remissionem
peccatorum accipias.

Remissio culpæ incerta est, propter incerti-
tudinem contritionis.

Remissio peccatorum super contritionem
edificari debet.

Non sunt sufficientia contritionis signa, si sa-
cerdos sentit peccatorem petere & credere ab-
solutionem.

In contritione non tam exquirendū est à pec-
catore, an credat sese absolui, quā an dignē
doleat.

Contritione meremur gratiam.

Per attritionem meremur gratiam.

Ad deletionem peccati, sola detestatio cri-
minis sufficit.

Propter contritionem, non fide in Christū,
consequimur remissionem peccatorum.

Peccatum ita remittitur, quia attritus seu cō-
tritus elicit actum dilectiōis Dei, propter hunc
actū meretur accipere remissionē peccatorū.

Christianus ultra contritionem cordis ha-
bita copia sacerdotis, soli sacerdoti de necessi-
tate salutis confiteri tenetur, non laico.

Causae originales contritionis sunt hę: in se
ipsum descendere, meditari magnitudinem &

DOCTRINA SCHOLASTICA

multitudinem peccatorum, reputare omnes annos uitæ suæ in amaritudine, cogitare de ira Dei super peccatis &c.

Contritio uera incipit à nostra exploratione & diligentia.

In contritione nō remittuntur peccata, nisi quis habeat propositum contitendi ea: qui nō habet, etsi ueram contritionem possideat, tamen non accipit remissionem peccatorum.

Falissimum est in contritione simul tolli culpam cum pœna.

Admissa gratuita iustitia, perit totum negocium contritionum.

Homo ex attritione uī clauium fieri potest contritus.

Naturę legibus consentit, attritum uī sacramenti fieri contritum. Hinc dominus per Prophetam ait: Appropinquate Deo, & appropinquabit uobis.

Fides etiam informis attritum accedere persuadet & cogit, quæ in attriti continetur ratione siue significatione.

Contritio sine charitate esse nequit, charitas sine fide, fides autem informis sine charitate existit.

Remissio culpæ innititur contritioni.

Remissio culpæ innititur fidei formate, contritio autem nunquam à fide formata separatur: ergo remissio culpæ innititur contritioni.

Incerta

Incerta est culpæ remissio, propter incerti-
tudinem contritionis.

Vbi sacerdos & peccator incerti sunt de con-
tritione, non est recta absolutio, etsi peccator
se absolutum credat.

Fides formata nunquam separatur à contri-
tione.

Rectè faciunt, qui fidunt contritioni, & pro-
pter fiduciam in contritionem, sperant se acci-
pere remissionem culpæ.

Sufficiens attritio, semper fit contritio.

Virtute contritionis efficiunt confessio &
satisfactio remissionem peccati, quia confessio
& satisfactio sunt sacramentum contritionis
& remissionis peccati, sic diuersis respectibus
contritio est res & sacramentum.

Id quod principalius ac essentialius requiri-
tur ad peccati deletionem, ex parte poeniten-
tis est contritio, & inter talia requisita, que plu-
ra sunt, puta actus, habitus, passionès & cæt.
quorum quodlibet quandoq; dicitur poeniten-
tia.

Nomine contritionis intelligitur detestatio
peccati.

Vel sola contritio sufficit ad remissionem
peccati.

Contritio est dolor pro peccato uoluntarie
assumptus, cum proposito confitendi & satis-
faciendi;